КОД: ПРО_ППР_Гео_8_І_05

ПРОМІЖНА ПІДСУМКОВА РОБОТА

8 клас, І семестр

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Картка роботи

Галузь	Природнича (ПРО)
Тип роботи	Проміжна підсумкова
Клас	8
Семестр	І
Період проведення	Листопад
Час	45 хв
Кількість завдань	15
Стандарт	Державний стандарт базової середньої освіти, 2020
Групи результатів	*[ПРО 1] Пізнання світу природи засобами наукового дослідження* *[ПРО 2] Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту* *[ПРО 3] Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства*
Предмет / курс	Географія
Модельна програма	Неспецифіковано за модельною програмою

Використання роботи

Проміжну підсумкову роботу доцільно використовувати як цілісний інструмент **у 8 класі (листопад).**

Робота виконується в **друкованому форматі**, оскільки виконання завдань передбачає опрацювання стимулу. Для цього необхідно постійно звертатися до дослідницьких матеріалів, що зручніше організувати саме в паперовому варіанті.

Зміст роботи

Завдання роботи відповідають **Державному стандарту базової середньої освіти 2020 року** (ДСБСО-2020) й охоплюють найважливіші змістові теми, вивчені в І семестрі 8 класу. Кожне завдання схарактеризоване за орієнтирами для оцінювання на кінець адаптаційного циклу навчання [9 ПРО].

Загалом робота дає змогу оцінити рівень сформованості знань, навичок, умінь і ставлень, що передбачені для оцінювання за такими орієнтирами ДСБСО-2020:

ГР1

- *[9 ПРО 1.1.1-1] виявляє самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб протиріччя в інформації щодо ознак, будови і властивостей об'єктів природи, умов виникнення і перебігу природних явищ*
- *[9 ПРО 1.3.1-1] визначає і пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб необхідні етапи дослідження, враховуючи умови його виконання*
- *[9 ПРО 1.4.2-1] вибирає самостійно необхідний для виконання дослідження інструментарій*
- *[9 ПРО 1.5.1-1] встановлює на основі результатів дослідження самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб причиново-наслідкові зв'язки між будовою і властивостями об'єктів дослідження*

ГР2

- *[9 ПРО 2.1.1-1] аналізує і систематизує самостійно опрацьовану інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел*
- *[9 ПРО 2.1.1-3] зіставляє з допомогою вчителя чи інших осіб наукове і псевдонаукове пояснення тієї самої інформації природничого змісту*
- *[9 ПРО 2.1.1-4] оцінює самостійно достовірність здобутої інформації та її необхідність / важливість для розв'язання життєвої / навчальної проблеми*
- *[9 ПРО 2.2.1-2] відбирає та інтегрує самостійно / з допомогою вчителя чи інших осіб інформацію природничого змісту, представлену в різних формах, зокрема у символьній, пов'язуючи її з реальними об'єктами та явищами*
- *[9 ПРО 2.2.1-4] формулює самостійно словесні описи об'єктів, явищ і процесів на основі нетекстової інформації (табличної, графічної / інфографіки)*

НУШ 7-9 класи

ГР3

- *[9 ПРО 3.1.1-2] визначає самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб властивості об'єктів / явищ природи, що є істотними для розв'язання життєвої / навчальної проблеми*
- *[9 ПРО 3.2.1-2] вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають кілька спільних ознак / властивостей*
- *[9 ПРО 3.3.1-1] установлює самостійно причиново-наслідкові зв'язки між певними явищами і процесами та їх наслідками*
- *[9 ПРО 3.3.1-2] використовує дослідницькі навички і базові знання про взаємозв'язки у природі для прогнозування змін природних об'єктів, явищ і процесів*
- *[9 ПРО 3.3.2-1] обґрунтовує вплив діяльності людини / власної діяльності на збереження / порушення взаємозв'язків у природі*

Завдання, запропоновані в роботі, відповідають двом модельним освітнім програмам **з географії**:

- ☐ Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.);
- ☐ Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.).

УВАГА!

У разі, якщо певне завдання роботи виходить за межі програмового матеріалу, який опрацювали учні / учениці, це завдання доцільно замінити іншим — ідентичним за всіма характеристиками, крім змістового. Важливість розроблення саме ідентичного завдання забезпечить збереження цілісності роботи як інструменту оцінювання.

Для розроблення ідентичного завдання варто скористатися документом "Task_description", де наведено всі параметри завдання, яке потребує заміни. До речі, цей опис можна також використати для створення ідентичних варіантів блоків або всієї роботи загалом.

Структура роботи

Для охоплення визначених орієнтирів оцінювання укладено цілісну роботу, яка містить **стимул** й **15 завдань** різних типів.

Стимул — це матеріал, який необхідно опрацювати в певний спосіб, щоб далі виконати завдання, які його стосуються.

Завдання — це структурні елементи роботи, що різняться за типом, видом, різновидом, когнітивною й статистичною складністю, стосунком до стимулу.

У роботі більшість завдань (названі **дослідницькими завданнями**) стосуються **стимульних матеріалів** (ситуації), яку учень / учениця мають брати до уваги:

Прочитайте опис ситуації, після чого виконайте дослідницькі завдання.

У роботі запропоновано **завдання кількох типів і різновидів** (див. таблицю), що допомагає оцінити як знання учнівства, так і більш складні вміння: здобувати інформацію з географічних карт і графічних матеріалів, застосовувати набуті знання і вміння в нових умовах, робити висновки, оцінювати наслідки, прогнозувати розвиток природних і суспільних процесів.

Різновиди завдань у роботі

Тип	Різновид	№ завдання
Закрите завдання (Selected-response)	Завдання з вибором однієї правильної відповіді (1x4)	1, 2, 3
	Завдання на встановлення часткової відповідності (4x5)	4, 5, 6
	Завдання з вибором кількох правильних відповідей (з указаною кількістю правильних відповідей) (3x7)	7, 8, 9
	Завдання на встановлення послідовності (3x3)	10, 11, 12
Відкрите завдання (Constructed Response Items)	Завдання на введення одно- або кількареченнєвої відповіді (пояснення, обґрунтування тощо)	13, 14, 15

Час на виконання роботи

На виконання всієї роботи відведено **45 хв**, з яких **40 хв** на виконання дослідницьких завдань, решта часу — на ознайомлення з інструкціями й дослідницькими матеріалами.

Перевірка відповідей і нарахування балів

Загальні підходи й докладна характеристика процедури перевірки відповідей на кожне завдання і виставлення підсумкової оцінки в шкалі 1 – 12 визначені в документі “Оцінювання роботи”.

За виконання всіх завдань максимально можна набрати **36 “сирих” балів**, із них:

- за групою результатів 1 — 12 балів;
- за групою результатів 2 — 12 балів;
- за групою результатів 3 — 12 балів.

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали лише за однією групою результатів.

Під час виконання учнівством завдань **на папері** варто скористатися бланками, запропонованими в документі “Оцінювання роботи”.

У разі проведення оцінювання на комп’ютерній основі доцільно використати зібрані системою дані щодо закритих завдань, а вручну перевірити лише завдання, які передбачають оцінювання за рубриками або чеклістами.

Після перевірки відповідей учня / учениці набрані ним / нею бали **переводять у шкалу 1 – 12** відповідно до Схем переведення для кожної групи результатів. Оскільки кількість “сирих” балів, якими оцінено завдання за певною групою результатів, збігається з кількістю балів у шкалі 1 – 12, Схема переведення для пропонованої роботи не потрібна.

Список використаних джерел

1. *Рисунок 1. Шукачі пригод.* Джерело: створено автором за допомогою Gemini 2.5 Pro, 2025 рік.
2. *Рисунок 2. Тектонічна будова України.* Джерело: Довгань Галина, Стадник Олександр. Географія: підручник для 8 класу ЗЗСО (2-ге видання, перероблене). — Харків: Вид-во “Ранок”, 2021. — 272 с. — стор. 67.
3. *Рисунок 3. Крейдяні скелі.* Джерело: створено автором за допомогою Gemini 2.5 Pro, 2025 рік.
4. *Рисунок 4. Геоморфологічна будова України*. Джерело: Географія. 8 клас. Атлас: Автори-упорядники: А. М. Байназаров, О. В. Яковчук. — Харків: ТОВ Видавництво “Ранок”, 2020. — 36 с — стор. 11.
5. *Рисунок 5. Фізична карта України.* Джерело: Довгань Галина, Стадник Олександр. Географія: підручник для 8 класу ЗЗСО (2-ге видання, перероблене). — Харків: Вид-во “Ранок”, 2021.— 272 с. — стор. 61.

НУШ 7-9 класи

6. *Рисунок 6. Промислові родовища мінеральних ресурсів України*. Джерело: Географія. Підручник для 8 класу ЗЗСО / Гільберг Т. Г., Довгань А. І., Савчук І. Г. – Київ: ТОВ «Генеза», 2025. — 256 с.— стор. 73.

7. *Рисунок 7. Мигія — туристичний центр рафтингу*. Джерело: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B8%D0%B3%D1%96%D1%8F

8. *Рисунок 8. Залізорудний кар'єр*. Джерело: створено автором за допомогою Gemini 2.5 Pro, 2025 рік.

9. *Рисунок 9. Геологічна будова України*. Джерело: https://drive.google.com/file/d/1De6ckk4I6OqWurrbnDvpb5C8o9mlHwtV/view